

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON

**MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE,
NAUKU, KULTURU I SPORT**

PRIJEDLOG

ZAKON

**o prenošenju nadležnosti Zeničko-dobojskog kantona
za djelatnost osnovnog i srednjeg obrazovanja na općinu Usora**

Zenica, juni/lipanj 2015. godine

PRIJEDLOG

Na osnovu člana 37. stav 1. tačka f), člana 38. stav 1. tačka b) i člana 69. Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ___ sjednici, održanoj ___ 2015. godine donosi:

ZAKON
o prenošenju nadležnosti Zeničko-dobojskog kantona
za djelatnost osnovnog i srednjeg obrazovanja na općinu Usora

Član 1.
(Predmet zakona)

Ovim zakonom Skupština Zeničko-dobojskog kantona prenosi svoju nadležnost za djelatnost osnovnog i srednjeg obrazovanja na općinu Usora koja se odnosi na: planiranje djelatnosti obrazovanja na svom području, utvrđivanje prijedloga upisno-gravitacionog područja, osnivanje osnovne i srednje škole kao javne ustanove na svom području, osiguranje verificiranog stručno-pedagoškog nadzora nastavnog procesa u školama na svom području na usaglašen prijedlog Pedagoškog zavoda Zenica, prijema i imenovanja zaposlenika škole, izbora organa upravljanja i rukovođenja, kao i sva druga pitanja koja su u nadležnosti osnivača.

Član 2.
(Poštivanje principa utvrđenih okvirnim zakonima)

Općina iz člana 1. ovog zakona, ima obavezu vršenja prenesenih nadležnosti za djelatnost osnovnog i srednjeg obrazovanja u skladu sa temeljnim principima Okvirnog zakona o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini, ("Službeni glasnik BiH", broj: 18/03), Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj: 63/08), i utvrđenim ciljevima obrazovne reforme kojima je obezbjeđena primjena ustavnih odredbi o zaštiti vitalnih nacionalnih interesa, kao i principima i procedurama prilikom odlučivanja u općinskom vijeću, koje osiguravaju zabranu bilo kakvih oblika diskriminacije odnosno segregacije u obrazovnoj djelatnosti.

Član 3.
(Način finansiranja prenesenih nadležnosti)

Finansiranje djelatnosti obrazovanja iz člana 1. ovog zakona, Zeničko-dobojski kanton vršiće prema objektivnim kriterijima cijene koštanja obrazovanja utvrđenim Budžetom Kantona za postojeće javne obrazovne ustanove u općini Usora uzimajući u obzir i druge specifične uvjete finansiranja obrazovne djelatnosti na području ove općine.

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Broj: /15.
Zenica, 2015. godine

PREDSJEDAVAJUĆA

Draženka Subašić

Obrazloženje

Pravni osnov:

Pravni osnov za donošenje ovog zakona temelji se na članovima 37. stav 1. tačka f) i 38. stav 1. tačka b., kao i članu 69, Ustava Zeničko-dobojskog kantona, kojim se utvrđuje da su općine, čije većinsko stanovništvo po nacionalnoj strukturi nije stanovništvo koje čini nacionalnu većinu u Kantonu kao cjelini, nadležne za obrazovanje, kulturu, turizam, lokalno poslovanje, dobrotvorne aktivnosti i radio i televiziju.

Razlozi za donošenje:

Razlozi za donošenje ovog zakona proizilaze iz prethodne i obavezujuće *Presude Ustavnog suda Federacije BiH, broj: U-65/14., od 26.03.2015. godine*, donesene po tužbenom zahtjevu načelnika općine Usora, za zaštitu prava na lokalnu samoupravu u vezi Zakona o osnovnoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/04, 20/07, 9/11 i 4/14), i Zakona o srednjoj školi („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 5/04, 20/07, 19/09, 9/11 i 4/14), a kojom se utvrđuje da je Zeničko-dobojski kanton povrijedio prava Općine Usora na lokalnu samoupravu, jer nije prenio ovlasti u vezi sa obrazovanjem na ovu općinu, te se Zeničko-dobojski kanton obavezuje da u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja ove presude u „Službenim novinama F BiH“ i „Službenim novinama ZDK-a“, prenese ovlasti u vezi sa obrazovanjem na Općinu Usora. Napominjemo da je Presuda Ustavnog suda zasnovana na članu IV.C.10.(3) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, u vezi sa Amandmanom XCVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, ali i članu 69. Ustava Zeničko-dobojskog kantona. S obzirom da je do donošenja konačne i obavezujuće presude, *Općinsko vijeće Usora, svojom Odlukom broj: 01-05-352/13., od 10.09.2013. godine, pokrenulo Inicijativu o pokretanju postupka prijennosa nadležnosti iz oblasti obrazovanja sa Zeničko-dobojskog kantona na općinu Usora*, te da su prema članu 69, Ustava Zeničko-dobojskog kantona, kojim se utvrđuje da su općine, čije većinsko stanovništvo po nacionalnoj strukturi nije stanovništvo koje čini nacionalnu većinu u Kantonu kao cjelini, nadležne za obrazovanje, kulturu, turizam, lokalno poslovanje, dobrotvorne aktivnosti i radio i televiziju, ispunjeni su svi neophodni uvjeti za donošenje Zakona o prijenosu ovlasti nad osnovnim i srednjim obrazovanjem sa Kantona na općinu Usora. Tim prije što i većinska nacionalna struktura stanovništva na području novoformirane poslijeratne općine Usora, nesporno nije i većinska nacionalna struktura stanovništva na području Kantona. Također naglašavamo da je Skupština Kantona, na svojoj 10. sjednici, održanoj dana 27.05.2015. godine, razmatrajući formu Nacrta Zakona o prenošenju nadležnosti Zeničko-dobojskog kantona za djelatnost osnovnog i srednjeg obrazovanja na općinu Usora, donijela Zaključak broj: 01-02-11779/15., koji je ostavljen dodatni rok od 10 dana za dostavu primjedbi, prijedloga i sugestija putem resornog ministarstva. S obzirom na činjenicu da u ostavljenom roku nije bilo dostavljenih primjedbi, prijedloga i sugestija, Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi, *(kao dio obrazloženja Prijedloga Zakona u prilogu)*, sačinjen je na osnovu rasprava, mišljenja i stajališta zastupnika Skupštine iznesenih po razmatranom Nacrtu Zakona, kao i stavova Klubova stranaka, zbog čega i predlažemo Skupštini Kantona da nakon realizacije navedenog zaključka, razmotri prijedlog ovog Zakona.

Obrazloženje pravnih rješenja:

Prijedlogom Zakona, Zeničko-dobojski kanton prenosi ovlasti nad osnovnim i srednjim obrazovanjem na općinu Usora na način da se prenesena ovlaštenja vrše, odnosno realizuju unutar navedene jedinice lokalne samouprave, ali u okvirima postojeće obrazovne

legislative uključujući i temeljni, *Okvirni zakon o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini*, ("Službeni glasnik BiH", broj: 18/03), *Okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini* ("Službeni glasnik BiH", broj: 63/08), *utvrđene ciljeve obrazovne reforme u Bosni i Hercegovini, kao i odredbe važećeg zakona o osnovnoj i srednjoj školi*, ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona", broj: 5/04 i 20/07), a koji su usaglašeni sa Okvirnim Zakonom, i to u redovnoj skupštinskoj proceduri. Dakle, prijenos ovlasti na općinu Usora će se realizovati u skladu sa dostignutim stepenom realiziranja ciljeva obrazovne reforme u Bosni i Hercegovini, razvoja demokratskih odnosa u obrazovnom sistemu na način da se neće dozvoliti bilo kakav oblik obrazovne segregacije, odnosno diskriminacije po bilo kôjem osnovu, kako prava konstitutivnih naroda, tako i prava nacionalnih manjina. Pri tome, općina Usora na koju su prenesene ovlasti ima i prava i obavezu, da svojim Statutom, odnosno odlukama osigura nesmetano korištenje pripadajućih prava na obrazovanje na svom području, svima, i pod jednakim uvjetima. *Ustavno-pravna zaštita primjene ustavnih odredbi koje osiguravaju zaštitu prava konstitutivnih naroda u općinama osigurana je u odredbi člana 44. Ustava Zeničko-dobojskog kantona (odnosno Amandmanom XXX), u kojem je, između ostalog, predviđeno da je Premijer Kantona nadležan za: „Podnošenje zahtjeva Ustavnom sudu radi utvrđivanja da li je predloženi ili usvojeni propis koji donosi organ Kantonalne ili općinske vlasti u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine“, što daje ovlaštenje Premijeru Kantona da u slučaju eventualnog donošenja određenih općinskih odluka i drugih propisa u oblasti obrazovanja, a na štetu nekog od konstitutivnih naroda, odnosno suprotno zagarantovanim ustavnim pravima istih, može pokrenuti postupak pred Ustavnim sudom F BiH, za utvrđivanje ustavnosti takvog akta, odnosno propisa.*

Obrazloženje pojedinih pravnih rješenja:

Članom 1., ... precizira se sam predmet Zakona o prijenosu ovlasti na općinu Usora.

Članom 2.,... utvrđuje se obaveza primjene temeljnih principa utvrđenih okvirnim obrazovnim zakonima u Bosni i Hercegovini, kao i utvrđenih ciljeva obrazovne reforme u smislu preciziranja načina vršenja ovlasti u skladu sa važećom obrazovnom legislativom u Bosni i Hercegovini, na način da se garantira poštivanje prava konstitutivnih naroda.

Članom 3.,... utvrđuje se način prijenosa sredstava za finansiranje obrazovnih potreba u postojećim ustanovama obrazovanja na području općine Usora.

*Članom 4., ...*precizira se vrijeme stupanja na snagu predmetnog zakona.

Finansijski pokazatelji:

Za donošenje ovog zakona Zeničko-dobojski kanton će prenijeti izvore sredstava prema objektivno utvrđenim i planiranim kriterijima cijene koštanja obrazovanja, predviđene u Budžetu Kantona za 2015. godinu, u ukupnom godišnjem iznosu od *1.764.682,00 KM*, (za jednu osnovnu i jednu srednju školu u općini Usora), uzimajući u obzir i druge specifične uvjete finansiranja obrazovne djelatnosti na području ove općine, a kojim nisu obuhvaćena sredstva za kapitalna ulaganja, vlastiti prihodi škola kao i sredstva iz donacija, čime će se ujedno i osigurati neophodan izvor sredstava nadležnoj općini Usora za implementaciju ovog zakona. Pri tome je, (prema dosadašnjoj praksi), izvjesno da će se primjenjivati istovjetan mehanizam finansiranja sa sadašnje pozicije u Budžetu Kantona prema javnim obrazovnim ustanovama-školama na području općine Žepče, na ime finansiranja osnovnog i srednjeg obrazovanja na tom pripadajućem školskom području, a nakon donošenja Zakona, kojim su prenesne nadležnosti Kantona na općinu Žepče.

Stoga i predlažemo Skupštini Zeničko-dobojskog kantona da Prijedlog Zakona o prenošenju nadležnosti Zeničko-dobojskog kantona za djelatnost osnovnog i srednjeg obrazovanja na općinu Usora.